Universal Declaration of Human Rights - Sinhala

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, http://www.unicode.org/udhr.

මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව පුකාශනය

1948 දෙසැම්බර් මස 10 වෙනි දින එක්සත් ජාතීත්ගේ මහා මණ්ඩලයෙන් සම්මත කරතු ලදුව පුකාශයට පත් කළ මාතව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව පුකාශතය මෙහි අත්තර්ගත වේ. මෙම ඓහාසික සිද්ධියෙන් මෙම පුකාශතයේ අඩංගු වගත්ති පුචාරයට පත් කරන මෙන් ද "ඒ ඒ රටවල පවතිත දේශපාලන තත්ත්වය පිළිබඳව වෙතසක් නොකර මෙම පුකාශතය පුධාන වශයෙන් පාසල් හා අධාාපන ආයතනයන් මඟින් පැතිර වීමට, පුදර්ශතය වීමට, පාඨතය කරවීමට හා පැහැදිලි කරවීමට සලස්වන මෙන්ද" එක්සත් ජාතීත්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් සියලුම සාමාජික රාජායන් ගෙන් ඉල්ලා සිටින ලද්දේය.

පූර්විකාව

ලෝකයේ පවත්තා නිදහස, යුක්තිය සහ සාමය යන්තෙහි පදතම මිනිස් පවුලේ සියලු දෙතාගේ ම සහජ ගරුත්වය හා අත්සතු කළතොහැකි වූ සම අයිතිවාසිකම් පිළිගැනීම වත හෙයින් ද,

මාතව අයිතිවාසිකම් තොතැකීම හා අවඥාවට ලක්කිරීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් මිනිස් වර්ගයාගේ හෘදය සාක්ෂීය සාහසික පීඩතයට භාජතය කෙරෙන මිලේච්ඡ කෲරකම් සිදුවී ඇති හෙයින් ද, මිනිස් වර්ගයාට අදහස් පුකාශ කිරීමේ හා විශ්වාස ඇදහිලි දැරීමේ නිදහසත්, බියෙන් හා අභහිහකමින් තොරවීමේ නිදහසත් භුක්ති විදීමට හැකි පුජාවක් ඇරඹීම පොදු ජනතාවගේ ශේෂ්ඨතම අපේක්ෂාව ලෙස පුකාශයට පත් වී ඇති හෙයින් ද,

දුෂ්ඨ පාලකයන්ට හා පරිපීඩනයන්ට විරුද්ධව අන්තිම කිුිියා මාර්ගයක් වශයෙන් කැරලි කෝලාහල ඇති කිරීමට මිනිසා පෙළඹවීම වැළැක්වීමට නම් නීති මගින් මානව අයිනිවාසිකම් ආරක්ෂා කරදීම අනාාවගෑ වන ශෙයින් ද,

ජාතීත් අතර මිතු සම්බත්ධතා තවදුරටත් වර්ධතය කිරීම අතෳාවශෳ වත හෙයිත් ද,

මූලික මානව අයිනිවාසිකම් කෙරෙහින්, මිනිසාගේ ගරුන්වය හා අගය කෙරෙහින්, ස්නී පුරුෂ දෙපක්ෂයේ සමාන අයිනිවාසිකම් කෙරෙහින්, නම වීශ්වාසය හා හක්නිය එක්සන් ජාතීන්ගේ සාමාජික ජාතීන් විසින් පුඥප්නියෙහි ස්ථිර ලෙස නැවන පිළිගෙන ඇති හෙයින් ද, සමාජ පුගතිය හා වඩා යහපත් ජීවන තත්න්වයක් වඩා පුලුල් ලෙස වර්ධනය කිරීමට අධිෂ්ඨානය කර ඇති හෙයින්ද,

මාතව අයිතිවාසිකම් හා මූලික ස්වාධීතත්වයත් කෙරෙහි විශ්ව ගරුත්වයත්, ඒවා රුක දීමත් එක්සත් ජාතීත්ගේ සංවිධාතයේ සහයෝගීත්වයෙත් වර්ධතය කිරීමට සාමාජීක රාජා පුතිඥා දී ඇති හෙයින් ද,

ඒ පුතිඥාව පරිපූර්ණව සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මෙම අයිතිවාසිකම් හා ස්වාධීතතා පිළිබඳව පොදු අවබෝධය ලබා ගැනීම අතිශයිත් වැදගත් වත හෙයිත් ද,

එක්සත් ජාතීත්ගේ මහා මණ්ඩලය මෙසේ පුකාශ කර සිටී.

මාතව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ මෙම විශ්ව පුකාශතය සමාජය, සෑම පුද්ගලයෙකු හා සංවිධාතයක් විසිත් ති්රත්තරයෙත්ම සිහිපත් කෙරෙමිත් සකල ජතතාවත්ට හා සියලු ජාතීත්ට සාක්ෂාත් කරගත යුතු පොදු තත්ත්වයක් වශයෙත් අධෳාපතයෙත් හා අධෳයතයෙත් මෙම අයිතිවාසිකම් හා ස්වාධීතත්වයත් ගරු කළ යුතුයයි ද, ජාතික වූත්, ජාතෳත්තර වූත්, පුගතිශීලී විධිවිධාත මගිත් මේ හිමිකම් සාමාජික රටවල මෙත්ම ඒවායේ බලයට අවතත සෙසු රටවල ජතතාව අතර ද අගය කිරීමට සලැස්වීමෙත් ලෝකය මුලුල්ලේම ඒ පිළිබඳ ගරුත්වය හා කිුයාකාරීත්වය සැලසිය යුතුයයි ද පුකාශ කර සිටී.

1 වන වගන්නිය

සියලු මතුෂෳයෝ නිදහස්ව උපත ලබා ඇත. ගරුත්වයෙන් හා අයිනිවාසිකම්වලින් සමාත වෙනි. යුක්නි අයුක්නි පිළිබඳ හැඟීමෙන් හා හෘදය සාක්ෂියෙන් යුන් ඔවුන්, ඔවුනොවුන්ට සැළකිය යුත්තේ සහෝදරත්වය පිළිබඳ හැඟීමෙනි.

2 වන වගන්නිය

ජාති, වංග, වර්ණ, ස්තී පුරුෂ භාවය, භාෂාව, ආගම, දේශපාලත ආදී කවර බේදයක් හෝ සමාජ, ජාතික, දේපළ, උපත ආදී කවර තත්ත්වයක විශේෂයක් හෝ තොමැතිව මේ පුකාශනයේ සඳහන් සියලු හිමිකම්වලට හා ස්වාධීනත්වයන්ට සෑම පුද්ගලයකුම උරුම වන්නේය.

තවද යම් පුද්ගලයකු අයත්වත රටේ දේශපාලන, නීතිමය හෝ ජාතෳත්තර තත්ත්වයත් පිළිබඳ කිසිදු විශේෂයක් ද ඒ රටේ ස්වාධීන, භාරකාර, අස්වාධීන ආදී කවර තත්ත්වයක් පිළිබඳ විශේෂයක් ද තොමැතිව මේ හිමිකම් ඔහු සතු වත්තේය.

3 වන වගන්නිය

සෑම පුද්ගලයෙකුටම ජීවත්වීමටත් තිදහස්ව සිතීමටත් පෞද්ගලික ආරක්ෂාවටත් හිමිකම් ඇත්තේය.

4 වන වගන්නිය

කිසීම පුද්ගලයෙකු වහල් කමෙහි හෝ බත්ධතයෙහි (දාසත්වයෙහි) තොරුඳවිය යුතුය. සෑම ආකාරයකම වහල් වෙළඳාම හා වහල්කම තහතම් වත්තේය.

5 වන වගන්නිය

කිසීම පුද්ගලයකු වධ හිංසාවට හෝ කෲර, අමාතුෂික පහත් සැළකිල්ලකට හෝ දඬුවමකට හෝ හාජනය නොකළ යුතුය.

6 වන වගන්නිය

සෑම අවස්ථාවකදී ම තීතිය ඉදිරියේ පුද්ගලයකු වශයෙත් පිළිගතු ලැබීමේ අයිතිය සෑම කෙතෙකුම සතුය.

7 වන වගන්නිය

සියල්ලත්ම තීතිය ඉදිරියෙහි එකිතෙකාට සමාත වත අතර, තීතියේ ආරක්ෂාව ලැබීමට කිසිදු විශේෂයක් තොමැතිව, සියල්ලෝම හිමිකම් ලබති, මේ පුකාශතයට පටහැති ලෙස කෙරෙත ඕතෑම අසාධාරණයකිත් ආරක්ෂා වීමේ අයිතියත් එබඳු අසාධාරණයත්ට පෙළඹවීමෙත් ආරක්ෂාවීමේ අයිතියත් සියල්ලත්ටම හිමි වේ.

8 වන වගන්නිය

ආණ්ඩුකුම වෟවස්ථාවලින් හෝ තීතියෙන් හෝ පුදානය වී ඇනි මූලික මිනිස් අයිනිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකදී බලධාරී ජාතික අධිකරණයකින් පුනිකර්ම යොදා ගැනීමේ හිමිකම් සෑම පුද්ගලයකු සතු වේ.

9 වන වගන්නිය

බලහත්කාරයෙන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට හෝ අත් අඩංගුවේ රඳා තැබීමට හෝ පිටුවහල් කිරීමට හෝ කිසිම පුද්ගලයකු භාජනය නොකළ යුතුය.

10 වන වගන්නිය

තමන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳව හෝ තමින්ට ව්රුද්ධව යම් අපරාධ චෝදනාවක් පිළිබඳව හෝ නිශ්චය කිරීම සඳහා සාධාරණ වූන්, විවෘත වූන්, ස්වාධීන අපක්ෂපාන නඩු විහාගයකට සෑම නැනැන්නකුම පූර්ණ සමානන්වයෙන් යුක්නව හිමිකම් ලබයි.

11 වන වගන්නිය

- 1. දණ්ඩත වරදක් සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලැබ සිටි සෑම පුද්ගලයෙකුටම, නීතෳාතුකුල විවෘත අධිකරණ විහාගයකින් වරදකරු බව ඔප්පුවන තෙක් නිර්දෝෂියකු ලෙස සලකතු ලැබීමටත්, ඒ අධිකරණයේදී තම නිදහසට කරුණු පෙන්වා සිටීමට වුවමනා සියලු අවගෳතා නොඅඩුව ලැබීමටත්, හිමිකම් ඇත්තේය.
- 2. යම් වරදක් හෝ පුමාද දෝෂයක් කිසිවකුගෙන් සිදු වූ අවස්ථාවේදී එම කාලයේ පවතින ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික තීතියෙහි එම වරද හෝ පුමාද දෝෂය දණ්ඩනය වරදක් සේ නොසඳහන්ව පැවති නම් එම වරදට හෝ පුමාද දෝෂයට ඔහු වරදකරුවකු ලෙස නොසැළකිය යුතුය. දණ්ඩන වරද කළ කාලයේදී වලංගුව පැවති අඬුවමකට වඩා වැඩි අඬුවමක් එවැනි වරදකරුවකු උදෙසා නොපැනවිය යුතුය.

12 ත වගත්තිය

කිසීම පුද්ගලයකුගේ පෞද්ගලික ජීවිතයට (රහස් භාවයට) පවුලට, තිවසට හෝ ලිපි ගතුදෙතුවලට බලෙන් ඇඟීලි ගැසීම හෝ ගරුත්වයට හෝ වැදගත් භාවයට පහර ගැසීම හෝ තොකළ යුතුය. එබදු ඇඟීලි ගැසීම් හෝ පහර ගැසීම්වලට විරුද්ධව නීතියේ රුකවරණ ලැබීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.

13 වන වගන්නිය

- 1. සෑම පුද්ගලයකුටම තම රාජlpha සීමාව ඇතුළත නිදහසේ ගමනාගමනයට හා පදිංචියට හීමිකම් තිබේ.
- 2. ස්වකීය රට ද ඇතුලුව කවර දේශයකිත් හෝ ඉවත්ව යාමටත්, තම රටට ආපසු පැමිණීමටත් සෑම පුද්ගලයකුටම හිමිකම් ඇත.

14 වන වගන්නිය

- 1. පරිජීඩනයන්ගෙන් මිදී විදේශයක අභයාරක්ෂාව සෙවීමට හා එය භුක්ති විඳීමට සෑම පුද්ගලයකුටම හිමිකම් ඇත.
- 2. දේශපාලතමය නොවූ අපරාධවලින් උද්ගතවන චෝදනා හා එක්සත් ජාතීන්ගේ අරමුණුවලට පටහැනි කිුියාවන් නිසා පැන නහින චෝදනාවලට ලක් වූවන් සම්බන්ධයෙන් යට කී හිමිකම් කිුියාත්මක නොවනු ඇත.

15 වන වගන්නිය

- 1. සෑම පුද්ගලයකුටම ජාතිකත්වයකට හිමිකම් ඇත.
- 2. කිසිම පුද්ගලයකු සතු ජාතිකත්වය බලෙන් අහෝසි නොකළ යුතු අතර, ඔහුගේ ජාතිකත්වය වෙනස් කිරීමට ඔහුට ඇති අයිතිය පැහැර නොගත යුතුය.

16 වන වගන්නිය

- පූර්ණ ව්යට පත් සියලු ස්ත් පුරුෂයත්ව ජාතිය, ජාතිකත්වය හෝ ආගම ආදී කිසිදු සීමාවක් තොතකා ව්වාහ වී පවුලක් ඇති කිරීමේ අයිතිය ඇත්තේය. ව්වාහ වීමේදී මෙත්ම ව්වාහය අවලංගු කිරීමේදී ද ඔවුත් සමාත අයිතිවාසිකම් දරයි.
- 2. ව්වාහයට ඇතුළත් කළ යුත්තේ එසේ ඇතුළත් වන ස්තීු පුරුෂ දෙදෙනාගේ සම්පූර්ණ නිදහස් කැමැත්ත පීට පමණකි.
- 3. සමාජයේ ස්වාභාවික වූත්, මූලික වූත්, සමූහ ඒකකය වත පවුල සමාජයේ හා රාජෳයේ රුකවරණ ලැබීමේ අයිතිය දරයි.

17 වන වගන්නිය

- 1. සෑම පුද්ගලයකුටම තනිව මෙන්ම හවුලේ ද දේපළ අයිනිය සඳහා අයිනිවාසිකම් ඇත්තේය.
- 2. කිසිවෙකු සතු දේපළ බලෙත් අහිමි කිරීමට තොහැකිය.

18 වන වගන්නිය

සීනීමේ, හෘදසාක්ෂීය දැරීමේ හා ආගම ඇදහීමේ නිදහස භුක්ති විඳීමේ අයිතිවාසිකම සෑම පුද්ගලයකුම සතුව ඇත. තම ආගම හෝ විශ්වාසයවෙනස් කිරීමේ නිදහසත්, තතිවම හෝ අතෳයත් සමහ සමූහ වශයෙත්, පෞද්ගලිකව මෙන්ම පුසිද්ධියේ තම ඇදහීම් හා ආගම පුකට කිරීමේ, ඉගැන්වීමේ, පිළිපැදීමේ, වන්දතා කිරීමේ හා අතුගමනය කිරීමේ නිදහසත් එයට ඇතුළත් වේ.

19 වන වගන්නිය

තම නිදහස් මතය දැරීමට හා පුකාශ කිරීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිනිය ඇත. අතුන්ගේ බාධාවක් නොමැතිව, තම මත දැරීමටත්, දේශ සීමා නොසලකා කවර මාධාෘයකින් හෝ නොරතුරු ලැබීමට හා දීමටත් ඇති අයිනිය ද ඊට ඇතුළත් ය.

20 වන වගන්නිය

- 1. සාමකාමීව එක්රුස්වීමේ හා සංගම් පැවැත්වීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.
- 2. සමිති සමාගම්වලට බැඳීමට කිසිවෙකුට බලකළ තොහැක.

21 වන වගන්නිය

- 1. කෙලින්ම හෝ නිදහස්ව තෝරාගත් නියෝජිතයින් මගින් හෝ තම රටේ රජයට සහභාගි වීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිනිය ඇත.
- 2. තම රටේ රාජා සේවයට ඇතුළත් වීමට සෑම පුද්ගලයකුටම සමාත අයිතිවාසිකම් ඇත.
- 3. රජයේ බලතලවල පදතම වත්තේ ජනතාවගේ කැමැත්තය. මේ කැමැත්ත පුකාශ වත්තේ සර්වජන ඡන්ද බලය අනුව රහසේ දෙන ඡන්දයෙන් හෝ ඊට සමාන ස්වාධීන ඡන්ද කුම මගීන් කලින් කලට අවාහජ ලෙසින් පවත්වත ඡන්ද විමසීම් මගීනි.

22 වන වගන්නිය

සමාජයට අයත් පුද්ගලයකු වශයෙන් සෑම පුද්ගලයකුටම සමාජ ආරක්ෂාව හිමි වේ. සෑම රාජෳයකම සංවිධානය හා සම්පත්වලට අනුකුලව තමන්ගේ ගරුත්වයටත්, තම පෞරුෂත්වයේ වර්ධනයටත් අනෳාවගෳවන ආර්ථික, සමාජයික හා සංස්කෘතික අයිතීත් ජාතික පුයත්නයන්ගෙන් හා ජාතෳත්තර සහයෝගීතාවයෙන් ද ඒ ඒ රාජෳයන්ගේ සංවිධාන හා සම්පත්වලට අනුකුලව ද සාක්ෂාන් කර ගැනීමේ හිමිකම සෑම පුද්ගලයකුම සතුව ඇත්තේය.

23 වන වගන්නිය

- 1. වැඩ කිරීමටත්, තම රුකියාව නිදහස්ව තෝරා ගැනීමටත්, සාධාරණ වූත්, යුක්ති යුක්ත වූත් චැඩ කිරීමේ පහසුකම් ලැබීමට මෙන්ම විරක්ෂා විපතින් ආරක්ෂාව ලැබීමටත්, සෑම පුද්ගලයෙකුටම හිමිකම ඇත්තේය.
- 2. කිසිදු විශේෂතාවක් හෝ වෙතස්කමක් තොමැතිව සමාත වැඩට සමාත වැටුප් ලැබීමේ අයීතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.
- 3. වැඩ කරත සෑම පුද්ගලයකුටම තමන්ට හා තම පවුලට මිනිස් ගරුත්වය රුකෙන ජීවනයකට අවගଃ සාධාරණ වැටුපක් ලැබීමටත්, අවගଃ වුවහොත් අවශේෂ සමාජ ආරක්ෂාවත්ට රුකවරණ අත්කර ගැනීමටත් අයිතිය ඇත.

4. ස්වකීය අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වෘත්තීය සමිති ඇති කර ගැනීමට හා ඒවාට බැඳීමටත් සෑම පුද්ගලයෙකුටම අයිතියක් ඇත.

24 වන වගන්නිය

වැඩ කරන පෑ ගණන් පිළිබඳ සීමාවක් ඇනිව කලින් කලට ලැබෙන වැටුප් සහිත නිවාඩූ දිනයන් ද ඇතුලව විවේක ගැනීමේ අයිනිය සෑම පුද්ගලයකුම සතු වේ.

25 වන වගන්නිය

- 1. අහාර, ඇඳුම්, තිවාස සා සෞඛ්‍ය සේවා ආරක්ෂාව ද අවශ්‍ය සමාජසේවා ආරක්ෂාව ද ඇතිව තමත්ගේත් තම පවුලේත් සෞඛ්‍යයට හා යහපතට පුමාණවත් ජීවත තත්ත්වයක් භුක්ති විදීමටත් රුකියාව අහිමිවීම, රෝගාඛාධ, දුඛලතාව, වැත්දඹු වීම, මහළු, බව හා වෙතත් තමත්ට පාලතය තොකළ හැකි ආපදාවලිත් ජීවිකාව දුෂ්කර වූ විට රුකවරණ ලැබීමටත් සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත.
- 2. මාතෘ භාවය හා ළදරු භාවය විශේෂ උපකාර භා ආරක්ෂාවට උරුම තත්ත්වයෝය. විවාහක හෝ අව්වාහක මව්වරුත්ගෙත් ලැබෙත සියළුම දරුවෝ සමාත ආරක්ෂාවට හිමිකම් ඇත්තෝය.

26 වන වගන්නිය

- 1. අධානපතය ලැබීමට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත්තේය. පුාථමික හා මූලික අවස්ථාවලදී පමණක්වත් අධානපතය තොමිළයේ ව්ය යුතුය. පුාථමික අධානපතය අතිවාර්ය ව්ය යුතුය. කාර්මික හා වෘත්තීය අධානපතය ලැබීමට සාමාතනයෙත් අවස්ථාව සැලසිය යුතු වන අතර දක්ෂතා පදතම් කොට උසස් අධානපතය අත්කර ගැනීමේ අවස්ථාව සමාතව සැලසිය යුතුය.
- 2. මිනිස් පෞරුෂත්වය පරිපූර්ණ සංවර්ධනයට පත් කරන අතටත්, මානව අයිතිවාසිකම් හා මූලික ස්වාධීනතාවයත් පිළිබඳ ගරුත්වය පුබල වත අර්ථවත්, අධ্যාපනය යොමුකරව්ය යුතුය. මිනිස් ප්‍රජාවගේ සියලු රාජ‍යයත්, ජාතීත් හා ආගමික කණ්ඩායම් අතර අතෝතෲ අවබෝධයත්, උපේක්ෂාව හා මිනුත්වයත් වර්ධනය වත අත්දමිත් ඒ අධ්‍යාපනය සකස්ව්ය යුතුය. සාමය උදෙසා එක්සත් ජාතීත් ගෙන යන කි්යාමාර්ගයට ද, එය අතුබලයක් ව්ය යුතුය.
- $oldsymbol{3}$. තම දරුවත්ට දිය යුත්තේ කුමත අධ $oldsymbol{w}$ ාපතයක් දැයි තෝරා ගැනීමේ මුල් අයිතිය මව්පියත් සතුය.

27 වන වගන්නිය

- 1. සමාජයේ සංස්කෘතික ජීවිතයට නිදහසේ සහභාගී වන්නටත්, කලාවෙන් ආශ්වාදය භුක්ති විදීමට හා විදුහාත්මක දියුණුවට සහභාගී වී එහි පුතිඵල භුක්ති විදීමටත් සෑම පුද්ගලයකුටම අයිතියක් ඇත්තේය.
- 2. තමන්ගේ කර්තෘත්වයෙන් නිෂ්පාදිත විදහත්මක, සාහිතහමය හෝ කලාත්මක කෘතියකින් ජනිත වන අධහාත්මික හා භෞතික ඵල පුයෝජන රුක ගැනීමේ අයිතිය සෑම පුද්ගලයකු සතුව ඇත.

28 වන වගන්නිය

මෙම පුකාශනයෙහි සඳහන් අයිනිවාසිකම් හා ස්වාධීනතාවයන් පරිපූර්ණව සාක්ෂාන් කරගත හැකිවන සමාජ හා ජාතෳන්නර රටාවකට සෑම පුද්ගලයකුටම අයිනියක් ඇත.

29 වන වගන්නිය

- 1. පුද්ගලයකුගේ පෞරුෂත්වය නිදහස් පරිපූර්ණ සංවර්ධනයකට පත්කර ගැනීමෙහි ලා ඉටු කළයුතු සමාජ යුතුකම් රුසක් සෑම පුද්ගලයකු කෙරෙහිම පැවරී ඇත.
- 2. පුද්ගලයාගේ අයිතිවාසිකම් හා ස්වාධීතතාවයත් කිුයාත්මක වීමේදී සීමාවත් තිබිය යුත්තේ හුදෙක් අතෳයත්ගේ අයිතිවාසිකම් හා ස්වාධීතතා ආරක්ෂාවීම පිණිසත්, පුජාතත්තුවාදී සමාජයක මහජත සාමය හා පොදු සුහසිද්ධිය ආරක්ෂා වීම පිණිසත් පැතවෙත තීති පද්ධතියක් මගිත් පමණි.
- 3. එක්සත් ජාතීත්ගේ පරමාර්ථයත් හා පුතිපත්තිවලට පටහැනි වන අත්දමකිත් මෙම අයිතිවාසිකම් හා ස්වාධීතතාවයත් කිුයාත්මක නොකළ යුතුය.

30 වන වගන්නිය

මේ පුකාගනයෙහි සඳහන් කිසිඳු අයිනිවාසිකමක් හෝ ස්වාධීනතාවයක් වැනයි යන අන්දමේ කිසිම කිුියාමාර්ගයකට අයිතියක් කිසිඳු රාජෳයකට, කණ්ඩායමකට හෝ පුද්ගලයකුට අන්වන අන්දමේ අර්ථ නිරූපණයක් මේ පුකාගනයෙහි කවරි වගන්තියකින් හෝ නොකළ යුතුය.